

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ترجمه و نقد کتاب «تدریس فنون اللغة العربية»

تأليف:

دکتر علی احمد مدکور

ترجمة:

سیده زبیده باقری (کارشناس ارشد دانشگاه سمنان)

A-PDF

دکتر علی ضیغمی (عضو هیأت علمی دانشگاه سمنان)

انتشارات مینوفر

Minufar Publications

مشهد مقدس - ۱۳۹۴

سرشناسه	: مدکور، علی احمد
عنوان قراردادی	: تدریس فنون اللغة العربية، فارسی.
عنوان و نام پدیدآور	: ترجمه و نقد کتاب «تدریس فنون اللغة العربية»/ تالیف علی احمد مدکور؛ ترجمه سیده زبیده باقری، علی ضیغمی.
مشخصات نشر	: ۱۳۹۴، مشهد: مینوفر.
مشخصات ظاهری	: : جدول، نمودار ۳۸۰ ص.
فروست	: ادبیات عرب؛ ۱۰۶.
شابک	: ۱۶۰۰۰۰ ریال: 978-60095772-6-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: زبان عربی -- راهنمای آموزشی
شناسه افزوده	: مترجم، ضیغمی، علی، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	: مترجم، باقری، سیده زبیده، ۱۳۶۹ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ۲۰۳۱ ۴۳۳/م/۲۶۳۰۳
رده بندی دیویی	: ۴۹۳/۷۵۰۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۲۱۰۶۴

انتشارات مینوفر
Minufar Publications

ترجمه و نقد کتاب «تدریس فنون اللغة العربية»

تألیف: دکتر علی احمد مدکور

ترجمه: سیده زبیده باقری - دکتر علی ضیغمی

ناشر: مینوفر

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۴

قطع: وزیری - شمارگان: ۱۰۰۰ جلد - قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۷۷۲-۶-۲

انتشارات مینوفر: مشهد، ۰۹۳۵۲۱۶۲۷۵۵ و ۰۵۱-۳۸۳۲۳۵۵۳

سایت: www.minufar.ir - ایمیل: minufar@yahoo.com

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست کتاب

ح مقدمه مترجمین:

د مقدمه نویسنده:

فصل نخست

۱ زبان

۲ زبان

۳ طبیعت رمزگشای زبان

۵ مفهوم و ویژگی های زبان

۷ ۳- زبان دارای معنا است

۹ کارکردهای زبان

۱۲ چگونگی فراپند زبان

۱۴ ارکان جایگاه زبانی

فصل دوم

۱۷ زبان عربی

۱۸ زبان عربی

۱۸ اهمیت آن:

۲۱ مترادف بودن:

۲۶ عربی زبانی کامل است:

۳۰ شیوه زبان عربی

۳۶ اهمیت تکامل در تدریس زبان عربی:

فصل سوم

۴۱ مهارت گوش دادن

۴۲ مهارت گوش دادن

اهمیت آموزش قدرت شنیداری	۴۳
اهداف و مهارت‌های گوش دادن در مقطع ابتدایی	۵۵
مهارت های گوش دادن در مقاطعی که بعد از مقطع ابتدایی می آید:	۶۳
محتوای برنامه های گوش دادن:	۷۰
روش پیشرفت در درس گوش دادن:	۷۲

فصل چهارم

کلام یا سخن گفتن	۷۷
بیان	۷۸
انواع بیان:	۷۸
مهارت کلام یا سخن گفتن	۷۸
سهیم تمرین مهارت سخن گفتن در مقطع ابتدایی:	۸۱
برنامه ریزی برای فرایند سخن گفتن:	۸۶
اهداف آموزش کلام (بیان شفاهی):	۸۷
محتوای برنامه های کلام (بیان شفاهی) و روش های تدریس آن:	۸۹

فصل پنجم

خواندن	۹۷
خواندن	۹۸
ارتباط بین مهارت خواندن با مهارت های دیگر زبان	۹۸
فن خواندن و مهارت های آن	۱۰۱
بصیرت داشتن:	۱۰۷
عوامل تحول مفهوم خواندن:	۱۱۰
انواع خواندن:	۱۱۲
تقسیم خواندن بر اساس هدف خواننده:	۱۱۸
محتوای روش خواندن:	۱۲۱
روش های تدریس خواندن به مبتدیان:	۱۲۲
روش ترکیبی (جزئی)	۱۲۳
روش تحلیلی (کلی):	۱۲۶
ابزار و وسایلی که به آموزش خواندن به مبتدیان کمک می کند:	۱۲۹

۱۲۹	 نخست- فلش کارت ها:
۱۳۱	 دوم _لوح های تجربه:
۱۳۲	 کتاب های قرائت در مقطع ابتدایی و مقدماتی و اصولی که بر آنها مبتنی است:
۱۳۴	 مراحل پیشرفت در خواندن:
۱۳۵	 اشتباهات دانش آموزان در خواندن و روش های اصلاح آنها:
۱۳۷	 تدریس خواندن به غیر مبتدیان
۱۳۷	 آماده کردن طرح درس و مراحل پیشرفت آن:
۱۴۲	 روش پیشروی درس در کلاس:
۱۴۵	 اهمیت خواندن در رشد زبانی کودکان:
۱۴۷	 وسایل افزایش علاقه به خواندن:

فصل ششم

۱۴۹	 ادبیات در فرهنگ اسلامی
۱۵۰	 ادبیات
۱۵۰	 مفهوم ادبیات:
۱۵۱	 مفهوم ادبیات اسلامی:
۱۵۲	 ویژگی های ادبیات اسلامی:
۱۷۶	 معیارهای ادبیات اسلامی:
۱۸۲	 تدریس ادبیات در مقطع راهنمایی و دبیرستان
۱۸۲	 اهداف تدریس ادبیات:
۱۸۳	 روش های تدریس ادبیات:
۱۸۶	 روش تاریخی در تدریس ادبیات:
۱۹۱	 رابطه میان ادبیات با بلاغت:
۱۹۵	 مشکل نثر دو مقطع راهنمایی و دبیرستان:
۱۹۸	 برنامه ریزی
۲۰۰	 شیوه حفظ کردن:

فصل هفتم

۲۰۳	 ادبیات کودکان
۲۰۴	 ادبیات کودکان

۲۰۴	مفهوم آن:
۲۰۴	مشکل ادبیات کودکان:
۲۰۶	معیارهای ادبیات کودکان در فرهنگ اسلامی:
۲۰۸	چه هنگام تدریس ادبیات کودکان آغاز می شود:
۲۰۹	اهداف تدریس ادبیات کودکان:
۲۱۲	انواع ادبیات کودکان:
۲۱۵	انواع داستان های مناسب در این مقطع:
۲۱۹	اصول انتخاب داستان های مناسب:
۲۲۳	شیوه تدریس داستان و وسایل مشخص در تدریس آن:
۲۲۴	نقل داستان مقابل دانش آموزان:
۲۲۷	سروده ها، یادداشت ها و نمایشنامه ها:
۲۲۹	یادداشت ها یا متون مختصر ادبی:
۲۳۰	شعر در ادبیات کودکان:
۲۳۵	نمایشنامه ها:

فصل هشتم

۲۳۹	نوشتن یا نگارش و مهارت های انشاء:
۲۴۰	نوشتن
۲۴۰	بیان نگارشی:
۲۴۱	بیان و مهارت های نگارش عربی:
۲۴۲	اهداف بیان:
۲۴۴	محتوای روش بیان نگارشی:
۲۴۶	شیوه اثبات خویشتن در تدریس بیان:
۲۴۹	اثبات خویشتن طبق فطرت:
۲۵۲	اثبات خویشتن و اصلاح اجتماعی:
۲۵۵	اثبات خویشتن به عنوان شیوه ای برای اثبات مرتبه بالایی از انسانیت:
۲۶۶	آماده کردن طرح درس بیان:
۲۶۸	نکاتی در مورد تدریس بیان:
۲۷۰	ارزیابی بیان:
۲۷۲	مهارت های نگارش عربی (القباء، علانم نگارشی و خط)

۲۷۴	شیوه کاربردی تدریس مهارت های نگارش عربی:
۲۷۶	آموزش الفبا
۲۷۷	الفبا در مقطع ابتدایی
۲۸۳	شیوه تدریس الفبا به مبتدیان:
۲۸۶	علائم نگارشی:

فصل نهم

۲۹۷	تدریس نحو عربی
۲۹۸	دستور زبان عربی

۳۰۳	مشکل آموزش قواعد نحو
۳۱۱	اهداف آموزش نحو در مقطع ابتدایی:
۳۱۲	اهداف تدریس نحو در دو مقطع راهنمایی و دبیرستان:
۳۱۵	روش های مورد استفاده در آموزش قواعد:
۳۱۹	جارجویی جدید برای برنامه ریزی روش و تدریس نحو در مقاطع آموزش عمومی
۳۲۵	قواعد و اعراب در پرورش عادت هیچ نقشی ندارند:
۳۲۸	تبدیل اندیشه ابن خلدون به راه و روش

فصل دهم

۳۳۷	نقد کتاب «تدریس فنون اللغة العربية»
۳۳۸	درباره کتاب «تدریس فنون اللغة العربية»

۳۴۳	علی احمد مدکور
۳۴۹	نقد کتاب «تدریس فنون اللغة العربية»:
۳۵۱	هدف نویسنده:
۳۵۲	محورها و عناوین کتاب:
۳۵۶	نقد منابع:
۳۶۰	منابع عربی
۳۶۵	منابع انگلیسی
۳۶۷	منابع مورد استفاده مترجمین:

مقدمه مترجمین:

ترجمه نقش بسیار مهمی در مسیر پر فراز و نشیب تحول تمدن بشری دارد. پیشینه ترجمه در ایران به روزگار هخامنشیان می‌رسد (۵۵۹-۳۲۱ ق.م).^۱ همچنین در آغاز تمدن اسلامی ترجمه‌های متعددی از کتاب‌های فلسفی و علمی یونانی به پهلوی موجود بود.^۲ کار ترجمه در ایران با کتاب‌های درسی دارالفنون رونق گرفت و بر اثر احیاء صنعت چاپ و اعزام محصلین به خارج گسترش یافت.^۳

این فن، نقش زیادی در تأثیرگذاری فرهنگ‌ها بر یکدیگر داشته، مسأله‌ای که تاکنون نیز ادامه دارد. آشنایی با فرهنگ کشورهای عربی و روش‌های تدریس زبان عربی مرا بر آن داشت که موضوعی در زمینه ترجمه انتخاب کنم لذا پس از بررسی بر این مسأله ترجمه و نقد کتاب علی احمد مدکور را انتخاب کردم تا بتوانم کمکی ناچیز در راه پیشرفت تدریس زبان عربی در مدارس، دانشگاه‌ها یا دیگر مراکز آموزشی کشور ارائه دهم.

یکی از مواردی که در این امر به آن توجه زیادی نشده است سال انتشار این کتاب و فاصله زمانی انتشار آن و ترجمه‌اش است؛ زیرا وقتی کتابی نوشته می‌شود شایسته است در فاصله زمانی اندک پس از چاپ ترجمه شود تا تأثیر خود را به طور هم‌زمان نشان دهد. اما مطالب این کتاب به قدری برای حقیر جالب بود که بدون توجه به سال انتشار آن که حدود بیست و چهار سال پیش (۱۳۹۱م) بود، در پی ترجمه و نقد آن برآمدم؛ پس باید بگویم این کتاب برای نخستین بار به زبان فارسی در سال ۲۰۱۵م ترجمه می‌شود. هر چند کتاب‌های دیگری درباره روش‌های تدریس زبان به فارسی ترجمه شده است - که در قسمت نقد به آن پرداخته شده است - . سوالی که ممکن است ذهن خوانندگان گرامی را به خود مشغول کند این است که چرا این کتاب، به فارسی ترجمه شده است؟ اگر به زبان عربی باشد بهتر نیست؟ باید بگویم عده زیادی در دانشگاه‌ها مشغول به تحصیل می‌باشند که به خوبی زبان عربی را فرا گرفته‌اند این

1- Miremadi, Ali. Theories of Translation and Interpretation. Tehran, Samt, 1371, p 42

۲ - ذبیح الله صفاء. تاریخ ادبیات ایران، تهران: فردوسی، ۱۳۶۶، جلد ۱، ص: ۱۰۴.

۳ - طاهره صفار زاده، اصول و مبانی ترجمه، تهران: پارس کتاب، ۱۳۸۴، ص ۱۸.

افراد حق دارند درباره روش های تدریس زبان عربی اطلاعات کسب کنند و همچنین برای معلمان در این زمینه بسیار حائز اهمیت است.

از آنجایی که کتاب به طور کامل در ۳۷۵ صفحه ترجمه شده است سعی شده، نقد یکجا بعد از ترجمه آورده شود تا از اطالة کلام پرهیز گردد. شیوه نقد اینگونه است که چند سطری درباره نویسنده کتاب و سپس کتاب ها و مقالات ایشان صحبت شده، و سپس کتاب را با عناوینی چون نقد عنوان کتاب، هدف نویسنده، محور کتاب و اسلوب که خود شامل الفاظ، معانی و اسالیب است و نیز نقد منابع کتاب مورد بررسی و تحلیل قرار داده شده است. در ترجمه این کتاب نیز از نرم افزار ارزشمند المعجم المفهرس که آدرس دقیق آیات قرآنی را نشان می دهد کمک گرفته شده است. متأسفانه آدرس برخی آیات در متن عربی کتاب اشتباه ذکر شده بود که توسط مترجمین اصلاح گردیده است. از فرهنگ لغت معاصر عربی - فارسی که توسط آذرتاش آذرنوش گردآوری شده است و نیز «المعجم الوسیط» گردآوری مجموعه مؤلفین بهره جسته شده است. جهت ترجمه کلیه آیات قرآنی از ترجمه محمد مهدی فولادوند استفاده شده که در نوع خود ترجمه جامع و کاملی است.

A-PDF

Watermark

مقدمه نویسنده:

«سپاس خداوند راست و درود و صلوات بر پیامبر خدا و خاندان و پیروان آن حضرت و هرکس که از ایشان پیروی می کند». هدف اصلی آموزش زبان عربی کسب توانایی ارتباط زبانی واضح و درست توسط زبان آموز است، این ارتباط شفاهی باشد یا نوشتاری یکسان است. هر تلاشی برای تدریس زبان عربی باید موجب تحقق این هدف شود.

ارتباط زبانی ازاینکه بین گوینده با شنونده باشد یا بین نویسنده با خواننده فراتر نمی رود. بر این اساس زبان چهارمهارت دارد که عبارتند از: «گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن». این مهارت های چهارگانه در واقع ارکان ارتباط زبانی هستند، برخی از آنها به برخی دیگر به طور کامل مرتبط است و هر کدام از آنها در مهارت های دیگر تأثیر می گذارد و از آن تأثیر می پذیرد. در نتیجه شنونده خوب، ضرورتاً گوینده خوب، خواننده خوب و نویسنده خوبی است و خواننده خوب ضرورتاً گوینده خوب و نویسنده خوبی است و نویسنده خوب ناگزیر می بایست شنونده خوب و خواننده خوبی باشد و....

این گونه نگاه به زبان بر اساس تکامل مهارت های آن است؛ تا جدا و جزیره ای بودن مهارت ها و شاخه های آن، که [معمولاً] بر اثر تدریس آن به عنوان شاخه هایی ساختگی و بی ارتباط ایجاد می شود؛ زبان مانند موجود زنده ای است که هر یک از جنبه های آن بر جنبه های دیگر تأثیر می گذارد. ما در همه حالات و مقاطع می توانیم بیان را از طریق خواندن بیاموزیم و بین بیان با قواعد، بیان با دیکته و... ارتباط برقرار کنیم.

از ساده ترین فرضیه ها به شمار آوردن ادبیات به عنوان نوعی خاص از خواندن است. بر خلاف این فرضیه های ساده ما همچنان ادبیات را به عنوان نوع خاص مستقل تدریس می کنیم. هم چنین تدریس مشکلات نحوی در خلال موضوع یا متن شعری یا نثری، پرفایده تر و سودمندتر از تدریس آن به طور جداگانه و به عنوان موضوعی مستقل است. چراکه نحو تنها یکی از وسایل بی شمار برای ارزیابی زبان و قلم است.

با اینکه گوش دادن به طور مطلق مهمترین مهارت زبانی است اما کم توجهی در تدریس آن نیز ملاحظه می شود، ابن خلدون اندیشمند بزرگ عرب می گوید: «گوش دادن پدر

استعدادهای زبانی است». پس رشد مهارت‌های دیگر زبان مانند سخن گفتن، خواندن و نوشتن مبتنی بر آن است. کودکی که ناشنوا به دنیا می‌آید سخن نمی‌گوید، نمی‌خواند و نمی‌نویسد. کم‌توجهی در تدریس «گوش دادن» در نتیجه این پندار به وجود آمده است که آن به طور خودکار بدون آموزش و تمرین هدفمند در کودک رشد می‌کند. یا به خاطر درک نکردن اهمیت فرایند «گوش دادن» و چگونگی آن است.

کم‌توجهی در تدریس مهارت «سخن گفتن» یا «صحبت کردن» نیز ملاحظه می‌گردد؛ مگر در آنچه که ما آن را بیان شفاهی می‌نامیم. حتی درس مخصوص این نوع زبانی غالباً فراموش شده است یا مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرد یا - در بهترین شرایط - به شیوه مکانیکی خسته‌کننده و بدون روح و هیجان انجام می‌شود. به طوری که بیان شفاهی به شکلی تبدیل می‌شود که هیچ مضمونی ندارد. از آنجا که شیوه‌های تدریس ما مبتنی بر سخنرانی و ندادن آزادی سخن گفتن، صحبت کردن در مورد خود و بحث و گفتگو به دانش آموز است، در نتیجه بیان شفاهی از مضمون تهی شده و به شکلی تبدیل گردیده که هیچ معنای حقیقی‌ای ندارد.

نگاه تکاملی به زبان ضروری می‌داند که همه زمینه‌های زبان، موضوعاتی برای بیان شفاهی و نگارشی به طور یکسان باشد. هیچ‌کس نمی‌داند که دانش آموزان یکی از موضوعات قرائت، یکی از قصاید ادبیات یا یکی از داستان‌های مشخص شده برای آنها را بیان کنند و در مورد آن گفتگو کنند؛ یا یک صفحه از کتاب را خلاصه کنند، گزارشی از یک کار یا درسی که در یکی از موضوعات درسی گرفته‌اند بنویسند. ادامه نگاه به بیان شفاهی با صیغه‌های «بلندشو، سخن بگو، بنشین» در عصر انفجار اطلاعات و پیشرفت رسیدن ارتباطی که جهان را به صورت دهکده‌ای کوچک قراردادده است بیهوده به شمار می‌رود.

خواندن فرایندی خودکار نیست بلکه مهارتی است که مبتنی بر نگاه و عمیق دیدن است؛ یعنی فهم، تحلیل، تفسیر، نقد و ارزیابی موضوع مشخص شده برای خواندن است. از این رو فرایند «بلندشو، سخن بگو و بنشین» نیست، بلکه فرایندی است که هدف آن رسیدن زبان آموز به توانایی شناخت خود، فهم جهان اطرافش و حل مشکلاتش است. در نتیجه خواندن گاهی برای تحصیل، گاهی برای آگاهی و کشف و گاهی برای لذت بردن و اشتیاق است. مانند خواندن

اندیشه‌های زیبا در عبارت‌های زیبا، این در واقع خواندن ادبیات با دو نوع شعر و نثر است. از این رو ادبیات نوعی خاص از انواع «خواندن» است.

اما نوشتن، در واقع مهارت چهارم زبانی است، منظور از آن بیان نوشتاری است که ما معمولاً آن را بیان نگارشی می‌نامیم. اما دیکته و خط، ممکن است مهارت‌های کمکی نوشتن یا مهارت‌های نگارش عربی نامیده شود که عبارتند از: شکل درست حروف، واژه‌ها، جمله‌های جداگانه و مرتبط به هم، علائم نگارشی و خط خوانا و زیبا. این مهارتی که نوشتن نامیده می‌شود باید از مهارت‌های زبانی پیشین، موضوعی را برای تمرین و آموزش برگزیند، دانش آموز موضوع فرض شده را نمی‌نویسد مگر اینکه به آن گوش دهد، آن را بخواند یا در مورد آن صحبت کند.

همچنین معتقدیم که زبان یک کل تکامل یافته است که هر یک از مهارت‌های آن از مهارت‌های دیگر تأثیر می‌پذیرد، خود آموزش زبان عربی هدف نیست بلکه وسیله‌ای برای محقق ساختن یک هدف یعنی تغییر رفتار زبانی دانش‌آموزان است از خلال تعامل آنان با تجربه‌ها و فعالیت‌های زبانی که این روش آنها را در برمی‌گیرد.

تلاش کرده‌ام این کتاب طبق این روش پیش برود از این رو فصل‌هایش به شکل زیر است:

فصل نخست: در آن به مفهوم کلی، چگونگی، کارکردها و ضرورت تکامل زبان در خلال

فرایند آموزش و یادگیری پرداخته‌ام.

فصل دوم: که در آن به چگونگی، ویژگی‌ها، مشکل کنونی، شیوه خروج از این مشکل و

چگونگی روش زبان عربی در مراحل مختلف آموزش عمومی پرداخته‌ام.

فصل سوم: در آن به مهارت «گوش دادن»، چگونگی آن، اهمیت، اهداف تدریس، مهارت‌ها

و مهمترین شیوه‌ها و اسلوب‌های آموزش و یادگیری آن پرداخته‌ام.

فصل چهارم: در آن به مهارت «سخن گفتن» یا صحبت کردن، چگونگی، اهمیت،

کارکردها و مهارت‌ها، اهداف تدریس، محتوا، شیوه‌ها و اسلوب‌های تدریس و ارزیابی آن پرداخته

ام.

فصل پنجم: در آن به مهارت «خواندن»، مفهوم آن و عوامل پیشرفت این مفهوم، انواع

خواندن، اهمیت هر نوع، اهداف تدریس و محتوای آن، شیوه‌ها و اسلوب‌های تدریس «خواندن»

به مبتدیان و غیر مبتدیان، شیوه آماده کردن طرح درس و مراحل پیشرفت آن در کلاس پرداخته ام.

فصل ششم: در آن به مفهوم کلی ادبیات، سپس مفهوم ادبیات در فرهنگ اسلامی، معیارهای این ادبیات، مشکلات تدریس ادبیات، اهداف تدریس آن و آنچه که محتوا بر آن مبتنی است، شیوه ها و اسلوب های تدریس، ارزیابی آن با توجه به آمادگی درس ادبیات و شیوه پیشرفت درس در کلاس پرداخته ام.

فصل هفتم: در آن به ادبیات کودکان، معیارهای کیفی آن، مشکلات این نوع ادبیات، انواع، اهداف تدریس، محتوا، شیوه ها و اسلوب های تدریس و ارزیابی آن پرداخته ام.

فصل هشتم: در آن به مهارت «نوشتن» پرداخته ام و تفاوت میان «نوشتن» یعنی بیان نگارشی را با مهارت های کمکی نوشتن که مهارت های نگارش عربی یعنی دیکته، علائم نگارشی و خط است توضیح داده ام و هدف تدریس هر یک از آنها، محتوا، شیوه ها و اسلوب های تدریس و ارزیابی آن را مشخص کرده ام.

فصل نهم: در آن به موضوع «نحو» یا علم ساخت نقش ها پرداخته ام. تلاش کردم رابطه میان نحو با کسب استعداد زبانی را توضیح دهم، همچنین مشکل آموزش قواعد نحو، تلاش های آسان سازی آن، اهداف تدریس و شیوه های سنتی تدریس آن را مشخص کرده ام، سپس شیوه جدیدی برای وضع روش و تدریس نحو در مراحل آموزش عمومی پیشنهاد کرده ام.

از آنچه گذشت معلوم می شود که در این کتاب یافتاری بر ضرورت ابراز دو چیز است: نخست: تدریس زبان، فرایندی تکامل یافته است و تقسیم آن به برخی مهارت ها فقط وسیله ای برای هدفی مهم یعنی حفظ وحدت زبان و پیشرفت روش آموزش و یادگیری بوده است. دوم: پرداختن به هر یک از مهارت های زبان به شیوه ای روشمند و درست است، در حالی که چگونگی و اهمیت هر مهارت را توضیح داده ام و هدف تدریس آن و آنچه باید محتوا مبتنی بر آن باشد و شیوه ها و اسلوب های ارزیابی آن را مشخص کرده ام.

من بر خلاف افزوده ها، اصلاحات و تغییراتی که در این چاپ کتاب وارد کرده ام، سخن عماد اصفهانی را به یاد می آورم [که گفته است]: «من معتقدم که انسان در روزگار خودش کتابی نمی نویسد مگر اینکه فردایش می گوید: اگر غیر از این بود قطعاً بهتر بود، اگر اینگونه به

آن اضافه می شد قطعاً پسندیده‌تر بود، اگر این مقدم می شد بهتر بود و اگر آن حذف می شد زیباتر بود. این از بزرگترین عبرت‌ها است، در واقع دلیلی بر وجود نقص در تمام انسان‌ها است»- خداوند حقیقت را می گوید و به راه راست هدایت می کند.

«علی احمد مدکور، ذی الحجة ۱۴۱۱ هـ ق / ژانویه ۱۹۹۱ م - ریاض»

